

Föreskrifter och anvisningar 3/2023

Registrering av vissa kreditgivare och förmedlare av person-till-person-lån

Ärendekod

FIVA/2022/1517

Utfärdade

5.6.2023

Gäller från

1.7.2023

Upplysningar

Digitalisering och
analys/Digitalisering och banktjänster

FINANSINSPEKTIONEN

telefon 09 183 51
fornamn.efternamn@fiva.fi
finansinspektionen.fi

Den juridiska karaktären av föreskrifter och anvisningar

Föreskrifter

I Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar presenteras föreskrifterna under rubriken "Föreskrift". Föreskrifterna är bindande rättsregler, som måste följas.

Finansinspektionen meddelar föreskrifter endast med stöd av och inom ramen för rättsliga bestämmelser som ger Finansinspektionen behörighet att ge ut föreskrifter.

Anvisningar

I Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar presenteras under rubriken "Anvisning" Finansinspektionens tolkningar av innehållet i lagar eller andra bindande bestämmelser.

Under denna rubrik presenteras också rekommendationer och andra verksamhetsanvisningar som inte är bindande. Vidare upptas här Finansinspektionens rekommendationer om hur internationella riktlinjer och rekommendationer ska följas.

Av formuleringen av anvisningen framgår när det är fråga om en tolkning och när det är fråga om en rekommendation eller annan verksamhetsanvisning. Formuleringen av anvisningarna och den juridiska karaktären av föreskrifterna och anvisningarna förklaras närmare på Finansinspektionens webbplats.

[Finansinspektionen.fi > Regelverk > Den juridiska karaktären av föreskrifter och anvisningar](#)

Innehåll

1	Tillämpningsområde och definitioner	4
1.1	Tillämpningsområde	4
1.2	Definitioner	4
2	Regelverk	5
2.1	Lagstiftning	5
2.2	Finansinspektionens rätt att meddela föreskrifter	5
3	Syfte	6
4	Registeranmälan innehåll	7
4.1	Allmänna krav på registeranmälan och inlämnande av anmälan	7
4.2	Uppgifter om anmälaren	7
4.3	Uppgifter om verksamhetens natur	7
4.4	Anmälares tillförlitlighet och kännedom om kreditverksamhet	8
4.4.1	Tillförlitlighet	8
4.4.2	Kännedom om kreditverksamhet	9
4.5	Förvaring och hantering av kundmedel	11
4.6	Övrig information	12

1 Tillämpningsområde och definitioner

1.1 Tillämpningsområde

Dessa föreskrifter och anvisningar tillämpas på följande andra finansmarknadsaktörer som avses i 5 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008):

- aktörer som enligt 4 § i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare (186/2023) är skyldiga att anmäla sig till de register över kreditgivare och förmedlare av person-till-person-lån som Finansinspektionen upprätthåller.

1.2 Definitioner

I dessa föreskrifter och anvisningar används följande definitioner:

- *Med företag under tillsyn* avses alla de aktörer som enligt avsnitt 1.1 ovan omfattas av tillämpningsområdet för dessa föreskrifter och anvisningar,
- *Med anmälan* avses en registeranmälan enligt 4 § i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare,
- *Med anmälare* avses den som är skyldig att göra en registeranmälan enligt 4 § i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare.

2 Regelverk

2.1 Lagstiftning

Dessa föreskrifter och anvisningar har samband med följande lagar och förordningar:

- lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare (186/2023)
- lagen om Finansinspektionen (878/2008)

2.2 Finansinspektionens rätt att meddela föreskrifter

Finansinspektionens rätt att meddela bindande föreskrifter grundar sig på följande lagbestämmelse:

- 4 § 4 mom. i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare

3 Syfte

- (1) Dessa föreskrifter och anvisningar är en sammanställning av Finansinspektionens föreskrifter, anvisningar, rekommendationer och tolkningar om de uppgifter som ska ingå i registeranmälan för kreditgivare och förmedlare av person-till-person-lån.
- (2) Syftet med föreskrifterna och anvisningarna är att ge råd vid marknadsinträde och att effektivisera registreringsprocessen. I föreskrifterna och anvisningarna tas fasta på de faktorer som Finansinspektionen särskilt fäster uppmärksamhet vid i tolkningen av de krav som föreskrivs i lagen då den bedömer huruvida den aktör som gjort registeranmälan uppfyller de förutsättningar som ställs på vissa beviljare av konsumtionskrediter eller förmedlare av person-till-person-lån. Villkoren för registrering ska uppfyllas under hela verksamhetstiden.

4 Registeranmälsans innehåll

4.1 Allmänna krav på registeranmälan och inlämnande av anmälan

- (1) För tillsynen över kreditgivare och förmedlare av person-till-person-lån förs ett register (register över kreditgivare och förmedlare av person-till-person-lån) för vilket Finansinspektionen är personuppgiftsansvarig.
- (2) Den som har för avsikt att tillhandahålla konsumentkrediter eller att förmedla person-till-person-lån ska för anteckning i registret göra en anmälan till Finansinspektionen.

ANVISNING (styckena 3–5)

- (3) Finansinspektionen har på sin webbplats publicerat ett ansökningsformulär, som det rekommenderas att används när anmälan görs.
- (4) Anmälan kan göras antingen på finska eller svenska.
- (5) Också bilagorna till ansökan ska i regel vara författade på finska eller svenska. Även bilagor på andra språk kan godtas från fall till fall, om så särskilt överenskommit med Finansinspektionen.

4.2 Uppgifter om anmälarer

- (6) Enligt 4 § 2 mom. 1 punkten i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare ska i registeranmälan ingå de uppgifter som avses i 8 § 1 mom. 1 och 2 punkten. Enligt 8 § 1 mom. 2 punkten i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare ska i registeranmälan ingå:
 - en enskild näringsidkares fullständiga namn och personbeteckning eller, om sådan saknas, födelsetid samt firma, eventuell bifirma, företags- och organisationsnummer eller annan motsvarande beteckning och besöksadress till de verksamhetsställen där det bedrivs kreditverksamhet eller förmedling av person-till-person-lån,
 - en juridisk persons firma, eventuella bifirma, företags- och organisationsnummer eller annan motsvarande beteckning och besöksadress till de verksamhetsställen där det bedrivs kreditverksamhet eller förmedling av person-till-person-lån.

4.3 Uppgifter om verksamhetens natur

- (7) Enligt 4 § 2 mom. 2 punkten i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare ska i registeranmälan ingå uppgift om huruvida anmälarer ansöker om att bli registrerad som kreditgivare eller som förmedlare av person-till-person-lån.
- (8) Om det är fråga om registrering som kreditgivare, ska i registeranmälan med stöd av det lagrum som nämns i stycke 7 ingå information om huruvida anmälarer avser att också lämna konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom och som omfattas av tillämpningsområdet för 7 a kap. i konsumentskyddslagen, lämna krediter till bostadssammanslutningar eller förmedla person-till-person-lån.

FÖRESKRIFT (stycke 9)

- (9) Anmälaren ska bifoga en beskrivning av sin verksamhet till registeranmälan.

ANVISNING (stycke 10)

- (10) Finansinspektionen rekommenderar att det i beskrivningen av verksamheten även nämns de samarbetspartner som används vid kreditgivningen eller förmedlingen av person-till-person-lån. Sådana kan till exempel vara bolag som tillhandahåller datasystem eller de samarbetsparter som används inom försäljning, marknadsföring eller kundservice.

4.4 Anmälarens tillförlitlighet och kännedom om kreditverksamhet

- (11) Enligt 4 § 2 mom. 3 punkten i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare ska i registeranmälan ingå en redogörelse för de personer som avses i 7 § 1 mom. och vars tillförlitlighet ska bedömas, om anmälaren är en juridisk person.
- (12) Enligt 4 § 2 mom. 4 punkten i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare ska i registeranmälan ingå en redogörelse för anmälarens utbildning och arbetserfarenhet eller, om anmälaren är en juridisk person, de i 7 § 2 mom. avsedda personernas utbildning och arbetserfarenhet.

ANVISNING (styckena 13–14)

- (13) Som ett led i bedömningen av ansökan gör Finansinspektionen en lämplighetsbedömning (s.k. fit & proper-bedömning) av ovan nämnda personer.
- (14) Finansinspektionen har på sin webbplats publicerat ett formulär som det rekommenderas att används då en lämplighetsbedömning görs. Formuläret innehåller närmare anvisningar om bland annat de bilagor som ska inlämnas.

4.4.1 Tillförlitlighet

- (15) Enligt 6 § 1 mom. i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare anses den som gör anmälan eller den som avses i 7 § 1 mom. inte tillförlitlig i den mening som avses i 5 § 1 mom. 3 punkten om han eller hon genom en lagakraftvunnen dom har dömts till fängelsestraff under de fem senaste åren före bedömningen eller till bötesstraff under de tre senaste åren före bedömningen för ett brott som kan anses visa att personen i fråga är uppenbart olämplig för att tillhandahålla konsumentkrediter eller krediter till bostadssammanslutningar, att förmedla person-till-person-lån eller att äga en sammanslutning som bedriver sådan verksamhet eller för att vara medlem eller ersättare i styrelsen, verkställande direktör eller ställföreträdare för denne eller i övrigt höra till högsta ledningen i en sådan sammanslutning, eller om han eller hon annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig uppenbart olämplig för en sådan uppgift.

FÖRESKRIFT (stycke 16)

- (16) Till anmälan ska bifogas de utredningar som avses i det formulär som nämns i stycke 14 om de fysiska personers tillförlitlighet och lämplighet som tillförlitlighetsbedömningen gäller.

ANVISNING (styckena 17–20)

- (17) Enligt 7 § 1 mom. i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare, om den som gör anmälan är en juridisk person, gäller tillförlitlighetskravet i 5 § 1 mom. 3 punkten verkställande direktören och dennes ställföreträdare, medlemmar och ersättare i styrelsen, förvaltningsrådet och jämförbara organ, ansvariga bolagsmän, andra som hör till den högsta ledningen och den som direkt eller indirekt innehar minst en tiondel av aktierna i ett aktiebolag eller den rösträtt som aktierna medför eller motsvarande ägande- eller bestämmanderätt, om det är fråga om en annan sammanslutning än ett aktiebolag.
- (18) Enligt Finansinspektionens tolkning avses med andra personer som hör till den högsta ledningen enligt 7 § 1 mom. i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare en medlem i ledningsgruppen och enskilda affärsområdeschefer.
- (19) Enligt Finansinspektionens tolkning innebär 7 § 1 mom. i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare att det då tillförlitligheten bedöms för ett aktiebolag eller ett annat samfund som äger minst 10 procent av anmälan, ska tillförlitlighetsbedömning inlämnas om det aktuella ägarbolagets verkställande direktör och dennes ställföreträdare, medlemmar och ersättare i styrelsen, förvaltningsrådet och jämförbara organ, ansvariga bolagsmän och annan som hör till den högsta ledningen.
- (20) Finansinspektionen rekommenderar att det inlämnas en beskrivning av ägarstrukturen. Beskrivningen av ägarstrukturen ska upprättas så att det av beskrivningen är möjligt att bedöma hur omfattande tillförlitlighetsbedömning som behövs.

4.4.2 Kännedom om kreditverksamhet

- (21) Enligt 7 § 2 mom. i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare, om anmälan är en juridisk person, gäller kravet i 5 § 1 mom. 4 punkten om kännedom om kreditverksamhet den högsta ledningen. Om anmälan bedriver också annan affärsverksamhet än att tillhandahålla konsumentkrediter eller krediter till bostadssammanslutningar eller att förmedla person-till-person-lån, gäller kravet dock de personer som de facto svarar för kreditverksamheten eller förmedlingen av person-till-person-lån. Enligt 5 § 1 mom. 4 punkten i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare ska Finansinspektionen registrera den som gör en registeranmälan som kreditgivare eller som förmedlare av person-till-person-lån, om anmälan har sådan kännedom om kreditverksamhet som behövs med beaktande av arten och omfattningen av den kreditverksamhet eller den förmedling av person-till-person-lån som bedrivs.
- (22) Enligt 10 § 2 mom. i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare, om kreditgivaren lämnar konsumentkrediter som omfattas av tillämpningsområdet för 7 a kap. i konsumentskyddslagen, ska den personal hos kreditgivaren och de för kreditgivarens räkning på annat sätt agerande personer som deltar i lämnandet av krediter ha tillräcklig kunskap och kompetens i fråga om kreditverksamhet på det sätt som anges i bilaga III till Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/17/EU om konsumentkreditavtal som avser bostadsfastighet och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2013/36/EU och förordning (EU) nr 1093/2010.

ANVISNING (styckena 23–24)

- (23) Enligt lagens förarbeten kräver tillhandahållande av konsumentkrediter och förmedling av person-till-person-lån god yrkeskunskap och kännedom om lagstiftningen. Med kännedom om kreditverksamhet avses t.ex. kännedom om de områden för lagstiftningen som är aktuella vid tillhandahållande av konsumentkrediter och förmedling av person-till-person-lån och sådana tekniska kunskaper, färdigheter och andra motsvarande förmågor som krävs vid kreditgivning.¹
- (24) Finansinspektionen rekommenderar, om det är fråga om en kreditgivare som lämnar konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom och som omfattas av tillämpningsområdet för 7 a kap. i konsumentskyddslagen att det vid bedömningen av kännedomen om kreditverksamhet i tillämpliga delar beaktas vad som framgår av statsrådets förordning om krav på yrkesmässiga kvalifikationer för kreditgivare och kreditförmedlare i fråga om konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom (1031/2016). Kravet föreslås gälla den högsta ledningen som kollektiv.

FÖRESKRIFT (stycke 25)

- (25) Personen ska lämna in en utredning till Finansinspektionen för säkerställandet av att personen har kännedom om kreditverksamhet.

ANVISNING (styckena 26–32)

- (26) Enligt Finansinspektionens tolkning beaktas verksamhetens art och omfattning vid bedömningen av en tillräcklig yrkeskunskap.
- (27) Enligt Finansinspektionens tolkning kan som lämplig utbildning beaktas till exempel utbildning i handel eller juridik.
- (28) Enligt Finansinspektionens tolkning kan man vid bedömningen av kännedomen om kreditverksamhet även beakta tidigare arbetserfarenhet av uppgifter inom kreditgivning.
- (29) Enligt lagens förarbete kan de nödvändiga dokument som ska inlämnas för bedömning av kännedomen om kreditverksamhet vara till exempel meritförteckning, examensbetyg och arbetsintyg samt intyg över deltagande i betydande utbildningsprogram eller yrkeskurser.²
- (30) Enligt lagens förarbete gäller kravet på kännedom om kreditverksamhet den högsta ledningen som kollektiv.³
- (31) Enligt Finansinspektionens tolkning är det godtagbart att den högsta ledningen som helhet har tillräcklig utbildning och erfarenhet. Kännedom om kreditverksamhet förutsätts således inte nödvändigtvis av alla personer som hör till den högsta ledningen.
- (32) Finansinspektionen rekommenderar att alla ovan i stycke 29 nämnda dokument lämnas in för bedömning av kännedomen om kreditverksamhet.

¹ RP 101/2022 rd s. 63, RP 77/2016 rd s. 83, RP 24/2010 rd s. 48.

² RP 101/2022 rd, s. 63, RP 77/2016 rd, s. 83, RP 24/2010 rd, s. 47.

³ RP 101/2022 rd, s. 63, RP 77/2016 rd, s. 83, RP 24/2010 rd, s. 49.

4.5 Förvaring och hantering av kundmedel

- (33) Enligt 4 § 2 mom. 5 punkten i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare ska i registeranmälan ingå uppgift om huruvida anmälaren har för avsikt att ta emot kundmedel och en redogörelse för hur anmälaren avser att sköta förvaringen och hanteringen av kundmedel. Enligt 11 § 1 mom. i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare ska Finansinspektionen bevilja den som gör anmälan rätt att ta emot kundmedel, om anmälaren har lämnat Finansinspektionen en redogörelse för att kundmedlen förvaras och hanteras enligt 12 § 1 mom. och anmälaren inte ska anses uppenbart olämplig att ta emot kundmedel.
- (34) Enligt 12 § 1 mom. i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare ska en kreditgivare och en förmedlare av person-till-person-lån på ett tillförlitligt sätt organisera förvaringen och hanteringen av de kundmedel som anförtrotts dem. Enligt nämnda 1 mom. 1 punkten ska kreditgivaren och förmedlaren av person-till-person-lån se till att kundmedlen hålls åtskilda från aktörens egna medel.
- (35) Enligt 12 § 1 mom. 3 punkten i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare sätts kundmedlen in på ett bankkonto i en inlåningsbank med koncession i Finland eller i någon annan EES-stat. I lagens förarbete ska kreditgivaren och förmedlaren av person-till-person-lån se till att inlåningsbanken inte kan använda medel på ett kundmedelskonto för att kvitta sina fordringar på kreditgivaren eller förmedlare av person-till-person-lån.⁴ Enligt lagens förarbete ska kundernas medel sättas in på ett kundmedelskonto.⁵

ANVISNING (styckena 36–42)

- (36) Enligt Finansinspektionens tolkning ska anmälaren lämna in en redogörelse till Finansinspektionen om förvaringen och hanteringen av kundmedel, om den avser att förvara kundmedel på det sätt som förutsätts i 12 § 1 mom. i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare.
- (37) Enligt Finansinspektionens tolkning ska kundmedlen förvaras på kundmedelskonto så att det inte finns risk för att de blandas ihop med en annan persons, anmälarens eller någon annan tjänsteproducents medel.
- (38) Finansinspektionen rekommenderar att företaget under tillsyn gör en bedömning av de operativa riskerna förknippande med förvaringen och skyddandet av kundmedel. Av riskbedömningen ska det framgå:
- vilka risker som är förknippade med förvaringen och skyddandet av kundmedel
 - genom vilka åtgärder företaget under tillsyn strävar efter att förhindra att kända risker realiserar
 - vilken risknivå är efter vidtagna åtgärder

Riskbedömningen ska även innehålla risker vid förvaringen och skyddandet av kundmedel i anslutning till eventuell avveckling av verksamheten eller i samband med affärsöverföring.

⁴ RP 101/2022 rd, s. 65, RP 77/2016 rd, s. 86

⁵ RP 101/2022 rd, s. 65, RP 77/2016 rd, s. 86

- (39) Finansinspektionen rekommenderar att företaget under tillsyn fastställer de viktigaste processerna för skyddande och förvarande av kundmedel. Företaget under tillsyn ska ha tillräckliga kontroller som säkerställer att kundmedlen förvaras på adekvat sätt och som minskar personriskerna i anknytning till hanteringen till godtagbar nivå.
- (40) Finansinspektionen rekommenderar att företaget under tillsyn fastställer återställningstider för processerna för förvaring av kundmedel, dvs. det längsta tillåtna avbrottet som ännu inte stör verksamheten. För processerna ska planeras alternativa handlingsmodeller och återställningsrutiner för eventuella avbrott. Särskilt bör det säkerställas att de uppgifter som är viktiga för att affärsverksamheten ska kunna återupptas kan återställas.
- (41) Enligt Finansinspektionens tolkning ska företaget under tillsyn för att uppfylla kraven enligt 12 § 1 mom. 1 och 2 punkten i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare föra bok över sina egna medel och sina kundmedel. Företaget under tillsyn ska säkerställa att bokföringen är fullständig, tillgänglig och tillförlitlig.
- (42) Finansinspektionen rekommenderar att det i datasystemen inbyggs kontroller som gör det möjligt att avstämma medlen i bokföringen och de medel som förvaras.

4.6 Övrig information

- (43) Enligt 8 § 3 mom. i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare ska kreditgivaren och förmedlaren av person-till-person-lån utan dröjsmål anmäla ändringar i de införda uppgifterna till Finansinspektionen. Därtill ska kreditgivaren och förmedlaren av person-till-person-lån anmäla om när verksamheten upphör till Finansinspektionen.